

The purpose of this apparatus is to show all variation within **Family 35**, for 1 Peter, as identified by a complete collation of the following forty-three representative MSS—18, 35, 141, 149, 201, 204, 328, 386, 394, 432, 604, 757, 824, 928, 986, 1072, 1075, 1100, 1248, 1249, 1503, 1548, 1637, 1725, 1732, 1754, 1761, 1768, 1855, 1858, 1864, 1865, 1876, 1892, 1897, 2221, 2352, 2431, 2466, 2554, 2587, 2626 and 2723. The first reading is that of the family and represents the vote of all the collated MSS (listed above) that are not identified as having a variant. It goes without saying that the base text is that of the family archetype, empirically determined. 1865, 2554 and 2723 have no variants.

ΠΕΤΡΟΥ Α¹*[To elect pilgrims]*

1.1 Πετρος, αποστολος² Ιησου Χριστου, εκλεκτοις παρεπιδημοις διασπορας Ποντου, Γαλατιας, Καππαδοκιας, Ασιας και Βιθυνιας, 2 κατα προγνωσιν Θεου Πατρος, εν ἁγιασμω Πνευματος, εις ὑπακοην και ραντισμον αιματος Ιησου Χριστου: Χαρις ὑμιν και ειρηνη πληθυνθειη.

[Don't take your inheritance for granted]

[Begotten into an incorruptible inheritance]

1.3 Ευλογητος ὁ Θεος και Πατηρ του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, ὁ κατα³ το πολυ ελεος αυτου αναγεννησας ἡμας⁴ εις ελπιδα ζωσαν δι' αναστασεως Ιησου Χριστου εκ νεκρων, 4 εις κληρονομιαν αφθαρτον και αμιαντον και αμαραντον, τετηρημενην εν ουρανοις εις ὑμας, 5 τους εν δυναμει Θεου φρουρουμενους δια πιστεως εις σωτηριαν ἑτοιμην αποκαλυφθηναι εν καιρω εσχατω.

[Genuineness of faith proved by testing]

6 Εν ὧ αγαλλιασθε, ολιγον αρτι, ει δεον εστιν, λυπηθεντες⁵ εν ποικιλοις⁶ πειρασμοις, 7 ινα το δοκιμιον ὑμων της πιστεως (πολυ τιμιωτερον χρυσιου του απολλυμενου, δια πυρος δε δοκιμαζομενου) εὔρεθη εις επαινον και δοξαν και τιμην εν αποκαλυψει Ιησου Χριστου 8—ὄν ουκ ειδοτες αγαπατε, εις ὄν (αρτι μη ὄρωντες) πιστευοντες δε αγαλλιασθε χαρα ανεκκλαλητω και δεδοξασμενη, 9 κομιζομενοι το τελος της πιστεως ὑμων, σωτηριαν ψυχων.

[Salvation foretold by prophets]

10 Περι ἧς σωτηριας⁷ εξεζητησαν και εξηρευνησαν προφηται οἱ περι της εις ὑμας⁸ χαριτος προφητευσαντες, 11 ερευωντες εις τινα, ἡ ποιον καιρον, εδηλου το εν αυτοις Πνευμα Χριστου προμαρτυρομενον τα εις Χριστον παθηματα και τας μετα ταυτα δοξας· 12 οἷς απεκαλυφθη⁹ ὅτι ουχ ἑαυτοις, ὑμιν¹⁰ δε, διηκονουν αυτα, ἃ νυν ανηγγελη¹¹ ὑμιν δια των ευαγγελισαμενων ὑμας, εν Πνευματι Ἁγιω αποσταλεντι απ'¹² ουρανου—εις ἃ επιθυμουσιν αγγελοι παραकुψαι.

[Be serious, be holy, be fearful]

13 Διο αναζωσαμενοι τας οσφρας της διανοιας ὑμων, νηφοντες, τελειως ελπισατε επι την φερομενην ὑμιν χαριν εν αποκαλυψει Ιησου Χριστου 14—ὡς τεκνα ὑπακοης, μη συσχηματιζομενοι¹³ ταις προτερον εν τη αγνοια¹⁴ ὑμων επιθυμιας, 15 αλλα κατα τον καλεσαντα ὑμας ἅγιον, και αυτοι ἅγιοι εν παση αναστροφη γενηθητε,¹⁵ 16 διοτι¹⁶ γεγραπται, “Ἁγιοι γινεσθε,¹⁷ ὅτι εγω ἅγιος ειμι”.

17 Και, ει¹⁸ Πατερα επικαλεισθε τον απροσωποληπτως¹⁹ κρινοντα κατα το²⁰ ἑκαστου εργον, εν φοβω τον της παροικιας ὑμων χρονον αναστραφητε, 18 ειδοτες ὅτι ου φθαρτοις (αργυριω ἢ

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD, ©.

² αποστολος || απολος 1637

³ κατα || κατατα 1249

⁴ ημας || υμας 1075

⁵ λυπηθεντες || λυπηθεντας [23.5%] 328,394,1725,1761,1897

⁶ ποικιλοις || πικιλοις 824

⁷ 1754 omits ψυχων περι ης σωτηριας [homoioteleuton]

⁸ υμας || ημας 1075

⁹ απεκαλυφθη || ουκ απελυφθη 2466

¹⁰ υμιν || ημιν [14%] 432,604,1705,1768

¹¹ ανηγγελη || αναγγελη 2431

¹² απ || απο 1100

¹³ συσχηματιζομενοι || σχηματιζομενοι 2466

¹⁴ αγνοια || ἄγνοια 1248

¹⁵ γενηθητε || γεννηθητε 1754

¹⁶ διοτι || διο 1732

¹⁷ γινεσθε || γινεσθαι 1754

¹⁸ ει || οἱ 1876

¹⁹ απροσωποληπτως || απροσωπολειπτως 2352

²⁰ το || τον 149 || του 432,1768

χρυσίω) ελυτρώθητε εκ της ματαίας ὑμῶν αναστροφης πατροπαραδοτου, 19 αλλα τιμιω αίματι, ὡς αμμου αμωμου και¹ ασπιλου, Χριστου· 20 προεγνώσμενου μεν² προ καταβολης κοσμου, φανερωθεντος δε επ' εσχατων των χρονων δι' ὑμας, 21 τους δι' αυτου πιστευοντας εις Θεον, τον εγειραντα αυτον εκ νεκρων και δοξαν αυτω δοντα, ὡστε την πιστιν ὑμων και ελπιδα εινα εις Θεον.

[Born again through an eternal Word]

22 Τας ψυχας ὑμων ἡγνικότες εν τη ὑπακοη της αληθειας δια Πνευματος, εις φιλαδελφίαν ανυποκριτον, εκ καθαρας καρδιας αλληλους αγαπησατε εκτενωσ, 23 αναγεγεννημενοι³ ουκ εκ σπορας φθαρτης αλλ'⁴ αφθαρτου, δια λογου ζωντος Θεου και μενοντος εις τον αιωνα. 24 Διοτι: "Πασα σαρξ ὡς χορτος, και πασα δοξα ανθρωπου ὡς ανθος χορτου. Εξηραυθη ὁ⁵ χορτος, και το ανθος αυτου εξεπεσεν, το δε ῥημα Κυριου μενει εις τον αιωνα." 25 Τουτο δε εστιν το ῥημα το ευαγγελισθεν εις ὑμας.

[To grow you must eat]

2.1 Αποθεμενοι ουν πασαν κακιαν—και παντα δολον και ὑποκρισεις και φθονους, και πασας καταλαλιας—2 ὡς αρτιγενητα⁶ βρεφη το λογικον αδολον γαλα επιποθησατε, ινα εν αυτω αυξηθητε⁷ εις σωτηριαν, 3 ειπερ εγευσασθε ὅτι χρηστος⁸ ὁ Κυριος. 4 Προς ὃν προσερχομενοι, λιθον ζωντα—ὑπο ανθρωπων μεν αποδοκιμασμενον παρα δε Θεω εκλεκτον,⁹ εντιμον—5 και αυτοι, ὡς λιθοι ζωντες, οικοδομεισθε¹⁰ οικος πνευματικος, ιερατευμα ἅγιον, ανενεγκαι πνευματικας θυσιας ευπροσδεκτους τω Θεω δια Ιησου Χριστου.

[The Chief Cornerstone]

6 Διοτι περιεχει ἡ Γραφη: "Ιδου,¹¹ τιθημι εν Σιων λιθον ακρογωνιαιον,¹² εκλεκτον, εντιμον, και ὁ πιστευων επ' αυτω ου μη καταισχυνη." 7 Ὑμιν ουν ἡ τιμη τοις πιστευουσιν, απειθουσιν δε, "λιθον ὃν απεδοκιμασαν οἱ οικοδομουντες, οὗτος εγενηθη εις κεφαλην γωνιας", 8 και "λιθος προσκομματος¹³ και πετρα σκανδαλου"· οἱ προσκοπτουσιν τω λογω απειθουντες, εις ὃ, και, ετεθησαν.

[A royal priesthood]

9 Ὑμεις δε γενοσ εκλεκτον, βασιλειον ιερατευμα, εθνος ἅγιον, λαος εις περιποιησιν, ὅπως τας αρετας εξαγγελιητε¹⁴ του εκ σκοτους ὑμας καλεσαντος εις το θαυμαστον αυτου φως· 10 οἱ ποτε ου λαος νυν δε λαος Θεου, οἱ ουκ ηλημενοι νυν δε ελεθηεντες.¹⁵

[Your practice should be consistent with your standing]

2.11 Αγαπητοι, παρακαλω (ὡς παροικους και παρεπιδημους) απεχεσθαι¹⁶ των σαρκικων επιθυμιων, αιτινες στρατευονται κατα της ψυχης, 12 την αναστροφην ὑμων εχοντες¹⁷ καλην εν τοις εθνεσιν, ινα, εν ᾧ καταλαλουσιν¹⁸ ὑμων ὡς κακοποιων, εκ των καλων εργων εποπτευσαντες δοξασωσιν τον Θεον εν ἡμερα επισκοπης.

[Respect civil authority]

13 Ὑποταγητε ουν παση ανθρωπινη κτισει δια τον Κυριον, ειτε βασιλει ὡς ὑπερεχοντι, 14 ειτε ἡγεμοσιν ὡς δι' αυτου πεμπομενοις, εις εκδικησιν μεν κακοποιων επαινον δε αγαθοποιων. 15 Ὅτι οὕτως εστιν το θελημα του Θεου, αγαθοποιουντας φιμου την των αφρωνων ανθρωπων αγνωσιαν· 16 ὡς ελευθεροι (και μη ὡς¹⁹ επικαλυμμα εχοντες της κακιας την ελευθεριαν), αλλ' ὡς

¹ αμωμου και || ~ 21 328

² μεν || --- 1876

³ αναγεγεννημενοι || αναγεγεννημενοι 149,432,2466

⁴ αλλ || αλλα [60%] 149,201,432,604,757,824,1072,1075,1248,1503,1548,1637,1754,1768,1864,1892,2352,2431 (986 vacant)

⁵ ο || ως [2%] 18,386,1100

⁶ αρτιγενητα || αρτιγενητα 149,201

⁷ αυξηθητε || αξιωθητε 328

⁸ χρηστος || χριστος [52%] 2466

⁹ εκλεκτον 1248^c || εκλεκτων 1248

¹⁰ οικοδομεισθε 2352^c || εποικοδομεισθε [25%] 432,604,1768,2352 (986 vacant)

¹¹ ιδου || οιδου 432

¹² ακρογωνιαιον 1248^c || ακρογωνιαιων 1248 || ακρογονιαιον 2431

¹³ προσκομματος || προσκοματος [1%] 149,201

¹⁴ εξαγγελιητε 757^c,1503^c,1637^c,1864^{at} || εξαγγελητε 432,1768 || εξαγγελιητε 1892 || εξαγγελλητε 604,757,1075,1503,1548,1637,1754,1864,2352 (986 vacant)

¹⁵ ελεθηεντες || ελεθηεντος 1248 || 1761 omits verse 10 entire

¹⁶ απεχεσθαι 1072^{at} || απεχεσθε [35%] 149,201,204,604^c,757^c,824,1072,1248,1503^c,1548,1637^c,1864^{at},2352,2431 (986 vacant)

¹⁷ εχοντες || εχοντας 394,928,1249,2587 || ~ εχοντες υμων 141 (986 vacant)

¹⁸ καταλαλουσιν || καταλαλωσιν [48%] 1892

¹⁹ ως || --- 432

δουλοι Θεου. 17 Παντας τιμησατε· την αδελφοτητα αγαπησατε· τον Θεον φοβεισθε· τον βασιλεα τιματε.

[A word to servants]

18 Οί οικεται, ὑποτασσομενοι εν παντι φοβω τοις δεσποταις, ου μονον τοις αγαθοις και επιεικεσιν αλλα και τοις σκολιοις. 19 Τουτο γαρ χαρις, ει δια συνειδησιν Θεου ὑποφερει τις λυπας, πασχων αδικως. 20 Ποιον γαρ κλεος ει ἀμαρτανοντες και κολαφιζομενοι ὑπομενειτε? Αλλ' ει αγαθοποιουντες και πασχοντες ὑπομενειτε, τουτο χαρις παρα τω Θεω.

[Christ gave the example]

21 Εις τουτο γαρ και εκληθητε, οτι και Χριστος επαθεν ὑπερ ἡμων, ὑμιν ὑπολιμπανων ὑπογραμμον ινα επακολουθησητε τοις ιχνεσιν αυτου: 22 ὃς ἀμαρτιαν ουκ εποιησεν, ουδε εὔρεθη δολος εν τω στοματι αυτου· 23 ὃς λοιδορουμενος ουκ αντελοιδορει,¹ πασχων ουκ ηπειλει² παρεδιδου δε τω κρινοντι δικαιως· 24 ὃς τας ἀμαρτιας ἡμων αυτος ανηνεγκεν εν τω σωματι αυτου επι το ξυλον, ινα ταις ἀμαρτιαις απογενομενοι³ τη δικαιοσυνη ζησωμεν· οὔ τω μωλωπι αυτου ιαθητε. 25 Ητε γαρ ὡς προβατα πλανωμενα, αλλ' επεστραφητε⁴ νυν επι τον Ποιμενα και Επισκοπον των ψυχων ἡμων.⁵

[A word to wives]

3.1 Ὅμοιως, αἱ γυναικες, ὑποτασσομεναι τοις ιδιοις ανδρασιν, ινα και ει τινες⁶ απειθουσιν τω λογω, δια της των γυναικων αναστροφης, ανευ λογου, κερδηθησονται⁷ 2 (εποπτευσαντες την εν φοβω ἄγνην αναστροφην ὑμων),⁸ 3 ὧν εστω ουχ ὁ εξωθεν⁹ εμπλοκης¹⁰ τριχων και περιθεσεως χρυσιων,¹¹ ἢ ενδυσεως ἱματιων κοσμος, 4 αλλ' ὁ κρυπτος της καρδιας ανθρωπος, εν τω αφθαρτω του πραεος¹² και ἡσυχιου¹³ πνευματος, ὅ εστιν ενωπιον του Θεου πολυτελες. 5 Οὕτως γαρ ποτε και αἱ¹⁴ ἄγλαι γυναικες αἱ ελπίζουσαι επι τον Θεον εκοσμουν ἑαυτας, ὑποτασσομεναι τοις ιδιοις ανδρασιν, 6 ὡς Σαρρα ὑπηκουσεν τω Ἀβρααμ,¹⁵ κυριον αυτον καλουσα, ἧς εγενηθητε¹⁶ τεκνα αγαθοποιουσαι και μη φοβουμεναι μηδεμιαν πτοησιν.¹⁷

[A word to husbands]

7 Οἱ Ανδρες, ὁμοιως, συνοικουντες κατα γνωσιν ὡς ασθενεστερω σκευει τω γυναικειω,¹⁸ απονεμοντες τιμην ὡς και συγκληρονομοι χαριτος ζωης, εις το μη εγκοπτεσθαι τας προσευχας ὑμων.

[The golden rule]

8 Το δε τελος, παντες ὁμοφρονες, συμπαθεις, φιλαδελφοι, ευσπλαγχνοι, φιλοφρονες, 9 μη αποδιδοντες κακον αντι κακου ἢ λοιδοριαν αντι λοιδοριας, τουναντιον δε ευλογουντες, ειδοτες οτι εις τουτο εκληθητε ινα ευλογιαν¹⁹ κληρονομησητε.²⁰ 10 Ὅ γαρ θελων ζωην αγαπαν και ἡμερας ιδειν αγαθας παυσατω την γλωσσαν αυτου απο κακου και χειλη αυτου²¹ του μη λαλησαι δολον· 11 εκκλινατω απο κακου και ποιησατω αγαθον· ζητησατω ειρηνην, και διωξατω αυτην. 12 Ὅτι οφθαλμοι Κυριου επι δικαιους, και ωτα αυτου εις δεησιν αυτων· προσωπον δε Κυριου επι ποιουντας κακα.”

¹ αντελοιδορει || αντελοιδοροι 2431

² ηπειλει || ηπηλει 986

³ απογενομενοι || απογενομενοι 328 || απογενωμενοι 604 || απογενωμενοι 394,432,928,986,1249,1548,1768,1855,2587

⁴ επεστραφητε || επιστραφητε [20%] 18

⁵ ημων || υμων [50%] 1248,2352

⁶ ει τινες || οιτινες [7%] 141,328,394,986,2431

⁷ κερδηθησονται || κερδηθησονται [1%] 328,432,604,1768

⁸ υμων || ημων 1732

⁹ εξωθεν || ενδοθεν 986

¹⁰ εμπλοκης || εκπλοκης 141

¹¹ χρυσιων || χρυσιου 1892

¹² πραεος || πραεως [25%] 1249

¹³ ησυχιου || ισυχιου 757

¹⁴ αι || --- 432,1768

¹⁵ ἄβρααμ || αβρααμ [50%] 149

¹⁶ εγενηθητε || εγενηθητε [35%] 604,1637,1732,1876,2431,2587,2626 || εγενηθητα 2466 (apparently) || εγενηθετε 986

¹⁷ πτοησιν || ποιησιν 1072

¹⁸ γυναικειω || γυναικιω 1548,1754,1768,1876

¹⁹ ευλογιαν || ευλογιας 394

²⁰ κληρονομησητε || κληρονομισητε 1768

²¹ απο κακου και χειλη αυτου || --- 1876 (a clear case of homoioteleuton)

[Better to suffer than to sin]

13 Και τις ὁ κακῶσων ὑμας εαν του αγαθου μιμηται γενησθε? 14 Αλλ' ει και πασχοιτε δια δικαιοσυνην, μακαριοι. “Τον δε φοβον αυτων¹ μη φοβηθητε, μηδε ταραχθητε.” 15 Κυριον δε τον Θεον ἀγιασατε εν ταις καρδιαις ὑμων, ἑτοιμοι δε² αι προς απολογιαν παντι τω αιτουντι ὑμας λογον περι της εν ὑμιν ελπιδος,³ μετα πραυτητος και φοβου· 16 συνειδησιν εχοντες⁴ αγαθην, ινα εν ὧ καταλαλουσιν ὑμων ὡς κακοποιων, καταισχυθησιν⁵ οἱ επηρεαζοντες ὑμων τη αγαθη εν Χριστω αναστροφη.⁶ 17 Κρειττον γαρ⁷ αγαθοποιουντας, ει θελοι⁸ το θελημα του Θεου, πασχειν ἢ κακοποιουντας.⁹

[Follow Christ's example to victory]

18 Ὅτι και Χριστος ἀπαξ περι ἁμαρτιων επαθεν,¹⁰ δικαιος ὑπερ αδικων, ινα ἡμας¹¹ προσαγαγη τω Θεω· θανατωθεις μεν σαρκι ζωοποιηθεις δε πνευματι· 19 εν ὧ και τοις εν φυλακη¹² πνευμασιν πορευθεις εκηρυξεν, 20 απειθησασιν ποτε, ὅτε απεξεδεχετο¹³ ἡ του Θεου¹⁴ μακροθυμια εν ἡμεραις Νωε, κατασκευαζομενης κιβωτου, εις ἣν ολιγαι, τουτ' εστιν οκτω, ψυχαι διεσωθησαν¹⁵ δι' ὕδατος· 21 ὁ¹⁶ αντιτυπον, νυν και ἡμας σωζει, βαπτισμα (ου σαρκος αποθεσις¹⁷ ῥυπου, αλλα συνειδησεως αγαθης επερωτημα εις Θεον) δι' αναστασεως Ιησου Χριστου, 22 ὅς εστιν εν δεξια του Θεου, πορευθεις εις ουρανον, ὑποταγεντων αυτω αγγελων και εξουσιων και δυναμεων.

*[Some concluding instructions]**[Pursue the will of God]*

4.1 Χριστου ουν παθοντος ὑπερ ἡμων¹⁸ σαρκι, και ὑμεις την αυτην εννοιαν ὀπλισασθε (ὅτι ὁ παθων σαρκι πεπαυται¹⁹ ἁμαρτιας) 2 εις το μηκετι ανθρωπων επιθυμιας αλλα θεληματι του²⁰ Θεου τον επιλοιπον εν σαρκι βιωσαι χρονον. 3 Αρκετος γαρ ὑμιν ὁ παρεληλυθως²¹ χρονος²² το θελημα των εθνων κατεργασασθαι—πεπορευμενους εν ασελγεια, επιθυμιας, οινοφλυγιας,²³ κωμοις,²⁴ ποτοις, και αθεμιτοις²⁵ ειδωλολατριας²⁶—4 εν ὧ ξενιζονται, μη συντρεχοντων ὑμων²⁷ εις την αυτην της ασωτιας²⁸ αναχυσιν, βλασφημουντες· 5 οἱ αποδωσουσιν λογον τω ἑτοιμως εχοντι κινιαι ζωντας και νεκρους 6 (εις τουτο γαρ και νεκροις ευηγγελισθη, ινα κριθωσι μεν κατα ανθρωπους σαρκι, ζωσι δε κατα Θεον πνευματι).

[Redeem the time]

7 Παντων δε το τελος ηγγικεν· σωφρονησατε ουν και νηψατε εις τας²⁹ προσευχας. 8 Προ παντων δε την εις ἑαυτους αγαπην εκτεινη εχοντες, ὅτι ἡ αγαπη καλυπτει πληθος ἁμαρτιων· 9 φιλοξενοι εις αλληλους ανευ γογγυσμων· 10 ἕκαστος καθως ελαβεν χαρισμα, εις ἑαυτους αυτο³⁰

¹ αυτων || αυτον 1892

² δε || --- [17%] 1876,2626

³ ελπιδος || 1 αλλα [19%] 1876,2626

⁴ εχοντες || εχονδες 386

⁵ καταισχυθησιν || καταισχυθη 1754

⁶ εν χριστω αναστροφη || ~ 312 1761

⁷ γαρ || --- 1754

⁸ θελοι || θελει [3%] 604

⁹ ει θελοι το θελημα του θεου πασχειν η κακοποιουντες || --- 1248 (a clear case of homoioteleuton)

¹⁰ επαθεν || απεθανε [3%] 1761

¹¹ ημας || υμας [36%] 1892

¹² φυλακη || φυλακι 1249,2431

¹³ απεξεδεχετο || απαξ εδεχετο [11%] 1892

¹⁴ η του θεου 1548^c || --- 1548

¹⁵ διεσωθησαν || διασωθησαν 1858^v (s)

¹⁶ ο || ω [12%] 2221

¹⁷ αποθεσις || αποθεσιν 149,201

¹⁸ ημων || υμων (7.2%) 2626

¹⁹ πεπαυται || 1 απο 1761

²⁰ του || --- [78%] 149,201,432,604,757,824,1072,1075,1248,1503,1548,1637,1761,1768,1864,1892,2352,2431

²¹ παρεληλυθως || παρεληλυθος 328,1249

²² χρονος || 1 του βιου [74%] 1247

²³ οινοφλυγιας || --- 1754 [homoioteleuton]

²⁴ κωμοις || κομοι 1897

²⁵ αθεμιτοις || αθεμητοις 986

²⁶ ειδωλολατριας || ειδωλολατρειαις [30%] 141,986,1768^c

²⁷ υμων || ημων 1892 (hard to tell whether corrected or a 'correction')

²⁸ ασωτιας || ασωτειας 141,1075

²⁹ τας 35^c || --- [30%] 35

³⁰ αυτο || αυτω [12%] 1548,2431

διακονουντες ως καλοι οικονομοι ποικιλης χαριτος Θεου. 11 Ει τις λαλει, ως λογια Θεου. Ει τις διακονει, ως εζ ισχυος ως¹ χορηγει ο Θεος, ινα εν πασιν δοξαζηται² Θεος δια Ιησου Χριστου, ω εστιν η δοξα και το κρατος εις τους αιωνας. Αμην.

[Suffering in the will of God]

12 Αγαπητοι,³ μη ξενιζεσθε τη εν υμιν πυρωσει προς πειρασμον⁴ υμιν γινομενη, ως ξενου υμιν⁵ συμβαινοντος, 13 αλλα καθο κοινωνειτε⁶ τοις του Χριστου παθημασιν, χαιρετε, ινα και εν τη αποκαλυψει⁷ της δοξης αυτου χαρητε αγαλλιωμενοι. 14 Ει ονειδιζεσθε⁸ εν ονοματι Χριστου, μακαριοι, οτι το της δοξης και το του Θεου Πνευμα εφ' υμας αναπεπαιται. Κατα μεν αυτους βλασφημειται, κατα δε υμας δοξαζεται. 15 Μη γαρ τις υμων πασχετω ως φονευς η κλεπτης η κακοποιος η ως αλλοτριεπισκοπος.⁹ 16 ει δε ως Χριστιανος, μη αισχυνεσθω, δοξαζετω δε τον Θεον εν τω μερει τουτω. 17 'Οτι ο καιρος του αρξασθαι το κριμα απο του οικου του Θεου· ει δε πρωτον αφ' ημων,¹⁰ τι το τελος των απειθουντων τω του Θεου¹¹ ευαγγελιω? 18 Και, 'Ει ο δικαιος μολις σωζεται, ο ασεβης και αμαρτωλος¹² που φανειται? 19 'Ωστε και οι πασχοντες κατα το θελημα του Θεου, ως πιστω Κτιστη,¹³ παρατιθεσθωσαν τας ψυχας αυτων εν αγαθοποιια.

[How to be a shepherd]

5.1 Πρεσβυτερους τους εν υμιν παρακαλω, ο συμπρεσβυτερος και μαρτυς των του Χριστου παθηματων, ο και της μελλουσης αποκαλυπτεσθαι δοξης κοινωνος: 2 ποιμανατε το εν υμιν ποιμνιον του Θεου, επισκοπουντες μη αναγκαστως¹⁴ αλλ' εκουσιως· μηδε¹⁵ αισχροκερδως αλλα προθυμως· 3 μηδε ως κατακυριευοντες των κληρων, αλλα τυποι γινομενοι του ποιμνιου. 4 Και φανερωθεντος του Αρχιποιμενος κομεισθε τον αμαραντινον¹⁶ της δοξης στεφανον.

[Humility is a must]

5 'Ομοιως, νεωτεροι, υποταγητε πρεσβυτεροις. Παντες δε αλληλοις υποτασσομενοι, την ταπεινοφροσυνην εγκομβωσασθε, οτι "Ο Θεος υπερηφανοις αντιτασεται,¹⁷ ταπεινοις δε διδωσιν χαριν". 6 Ταπεινωθητε ουν υπο την κραταιαν χειρα του Θεου, ινα υμας υψωση εν καιρω· 7 πασαν την μεριμναν υμων επιρριψαντες επ' αυτον, οτι αυτω μελει¹⁸ υπερ¹⁹ υμων.

[Guard against the devil]

8 Νηψατε, γρηγορησατε! οτι ο αντιδικος υμων διαβολος, ως λεων ωρυομενος,²⁰ περιερχεται,²¹ ζητων τινα καταπειν.²² 9 ω αντιστητε, στερεοι τη πιστει, ειδοτες τα αυτα των παθηματων τη εν κοσμω υμων αδελφοτητι επιτελεισθαι.²³

[Benediction]

5.10 'Ο δε Θεος πασης χαριτος, ο καλεσας υμας εις την αιωνιον αυτου δοξαν εν Χριστω Ιησου, ολιγον παθοντας, αυτος καταρτισαι υμας²⁴—στηριξαι, σθενωσαι, θεμελιωσαι. 11 Αυτω η δοξα και το κρατος εις τους αιωνας των αιωνων. Αμην.

¹ ως || οισ 1548 || ης [28%] 141;149,201,432,604,757,824,1072,1075,1248,1503,1637,1864,1982,2352,2431

² δοξαζηται 1864^c || 1 ο [73%] 141,1725^c,1761,1864,1876^c

³ αγαπητοι || αγαπητοις 1897

⁴ πειρασμον || πυρασμον 2466 (apparently)

⁵ υμιν || ημιν 1892,2626

⁶ κοινωνειτε || κοινωνειται 2352

⁷ αποκαλυψει || αποκαλυψη 2431

⁸ ονειδιζεσθε || ονειδιζεσθαι 1754

⁹ αλλοτριεπισκοπος 2466^c || αλλοτριος επισκοπος [4%] 2466

¹⁰ ημων || υμων [13%] 432,604,1768

¹¹ τι το τελος των απειθουντων τω του θεου || --- 1248 (just skipped a line)

¹² ασεβης και αμαρτωλος 1072^c || ~ 321 149 || 12 ο 3 1072

¹³ κτιστη || κτισθη 149 (apparently)

¹⁴ αναγκαστως || αναγκαστικως [5%] 18

¹⁵ μηδε 1725^c || μη 1548,1725,2431

¹⁶ αμαραντινον || αμαραντινον 1100,1725 || αμαμαντινον 432

¹⁷ αντιτασεται || αντιτασεται 1754

¹⁸ μελει || μελλει [20%] 141,432,604,824,986,1248,1249,1768,1876,1892,2352,2431,2626

¹⁹ υπερ || περι [65%] 1761

²⁰ ωρυομενος || ωρυομενος 604,757

²¹ περιερχεται || περιπατει [76%] 2221

²² καταπειν 394^{at} || καταπιη [22%] 328,394,604,928,986,1075,1249,1761,1855,1892^c,2431,2587^c || καταποιειν 1876

²³ επιτελεισθαι || επιτελεισθε [12%] 986,1855

²⁴ υμας 35^c || --- [12%] 35

[Sign-off]

12 Δια Σιλουανου ὑμιν του πιστου αδελφου, ὡς λογιζομαι, δι' ολιγων εγραψα,¹ παρακαλων και επιμαρτυρων ταυτην ειναι αληθη χαριν του Θεου εις ἣν ἔστηκατε. 13 Ασπαζεται² ὑμας ἢ εν Βαβυλωνι συνεκλεκτη· και Μαρκος, ὁ υἱος μου. 14 Ασπασασθε αλληλους εν φιληματι αγαπης. Ειρηνη ὑμιν, πασιν τοις εν³ Χριστω Ιησου. Αμην.

---

¹ εγραψα || εγραψας 1248

² ασπαζεται || ασπαζετε 328

³ εν || --- 1897